



§ 65

Terveydensuojelun valvontasuunnitelman 2018 toteutumisen arviointi Helsingissä

HEL 2019-002618 T 11 00 03

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti hyväksyä esitetyn Helsingin kaupungin ympäristöpalveluiden terveydensuojelulain mukaisen valvontasuunnitelman 2018 toteutumisen arvioinnin.

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto hyväksyi 24.11.2017 86 § terveydensuojelun valvontasuunnitelman päivityksen vuodelle 2018 osana Helsingin kaupungin ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmaa 2015–2019. Tässä selvityksessä arvioidaan terveydensuojelun valvontasuunnitelman toteutumista vuonna 2018.

Suunnitelman mukainen valvonta on maksullista. Helsingin kaupungin ympäristöterveydenhuollon taksa sisältää terveydensuojelun valvonnan maksut.

Terveydensuojelun valvonnan toteutuminen vuonna 2018

Terveydensuojelun valvonta toteutui Helsingissä keskittämällä valvonta painopistealueisiin, jotka sisällytettiin myös ympäristöpalveluiden vuoden 2018 tulossuunnitelmaan. Terveydensuojelun suunnitelmallisen valvonnan painopistealueita olivat talousveden, uimaranta- ja uima-alasveden sekä terveydellisten olojen valvonta sellaisissa kohteissa, joita lapset ja nuoret käyttävät, kuten päiväkodit, koulut, kerho- ja nuorisotilat sekä leikkipuistorakennukset. Terveydensuojelun valvontaa kohdennettiin myös erityisesti ihoa läpäisevää hoitoa tarjoaviin kohteisiin. Terveydensuojelulain mukaisten ilmoitusten ja asuntoja koskevien toimenpidepyyntöjen sujuva käsittely, riskinarvioinnin kehittäminen eri kohdetyyppejä koskien, toimijan omavalvonnan edistäminen sekä aktiivinen osallistuminen valtakunnallisen tietojärjestelmähankkeen kehittämiseen olivat muita terveydensuojelun valvonnan painopistealueita vuonna 2018. Lisäksi ympäristöpalvelut käsitteli muut terveydensuojeluun liittyneet toimenpidepyynnöt.

Ilmoitusten ja lausuntojen käsittely

Terveydensuojelulain 13 §:n mukaisista ilmoitusvelvollisista huoneistoista käsiteltiin 230 ilmoitusta ja annettiin 39 lausuntoa.

Toimenpidepyynnöt



15.03.2019

Asuntoja koskevia toimenpidepyyntöjä käsiteltiin 185. Toimenpidepyynnöt koskivat pääosin kosteus- ja homevaurioita, ilmanvaihdon puutteita, hajuhaittoja sekä melua.

Laivatarkastukset

Maaailman terveysjärjestön (WHO) kansainvälisen terveystäytäntöön (IHR 2005) mukaisia laivatarkastuksia tehtiin Helsingin satamissa yhteensä 69. Todistus saniteettitoimenpiteistä vapauttamisesta (Ship Sanitation Control Exemption Certificate) annettiin kaikille tarkastetuille aluksille.

Suunnitelmallisen valvonnan toteutuminen vuonna 2018

Suunnitelmallisen valvonnan painopistealueiksi oli valittu korkean riskin kohteet kuten:

- talousvettä toimittava suuri vesilaitos, Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) vesihuolto

- yleiset uimahallit, maauimalat ja muut yleiset uima-allaskohteet

sekä keskisuuren tai matalan riskin kohteet kuten:

- suuret yleiset uimarannat

- pienet yleiset uimarannat

- koulut ja oppilaitokset

- päivähoitotilat

- leikki puistot ja muut lasten ja nuorten kohteet

- sosiaalialan yksiköt (vanhusten palveluasunnot, lastensuojelun yksiköt ja muut sosiaalialan yksiköt)

- julkiset majoitushuoneistot

- yleiset saunat

- kauneushoitolat tai muut ihonkäsittely tai -hoitopaikat

- tatuointipaikat

- solariumit

- julkiset kuntosalit tai liikuntatilat



Suunnitelmallisen valvonnan tarkastuksia suunniteltiin tehtäväksi edellä mainittuihin kohteisiin yhteensä 407. Toteutunut tarkastusmäärä oli 356. Suunnitelmallisen valvonnan toteutumisen raportti on taulukko-muodossa liitteenä (Raportointitaulukko: Terveysturvallisuuden valvontasuunnitelman toteutuminen 2018 Helsingissä). Suunnitelman mukaisesti tarkastuksista laadittiin tarkastuskertomukset ja tarkastuksista perittiin taksan mukainen maksu.

Suunnitelmalliset tarkastukset ja näytteenotto

Suuri vesilaitos, HSY vesihuolto

Talousveden valvonta toteutui suunnitelman mukaisesti sekä näytteiden että tarkastusten osalta. Valvontanäytteet otettiin riskinarviointiin perustuen ympäristöpalveluiden laatiman näytteenottosuunnitelman mukaisesti pääsääntöisesti suurtalouksien kuten koulujen, päiväkotien, sairaaloiden ja ravintoloiden keittiöiden hanoista eri puolilta jakeluverkostoa. Ympäristöpalvelut teki suunnitelmalliset tarkastukset riskinarvioinnin perusteella HSY:n vedenpuhdistuslaitokselle sekä vesijohtoverkon työmaalle. Vuonna 2018 hyväksyttiin HSY:n laatima riskinarviointi, joka laadittiin Water Safety Plan (WSP) -periaatteen mukaisesti.

Ympäristöpalveluiden suunnitelman mukaisesti Metropolilab Oy otti talousvedestä 364 valvontanäytettä sekä lisäksi 11 tutkimustuloksen varmentavaa uusintanäytettä. Valvontatutkimuksissa oli mukana nitriitin määräitys lähtevästä vedestä. Lisäksi otettiin Sipoon Veden jakamasta talousvedestä kolme säännöllisen valvonnan näytettä Helsingin Östersundomin alueelta. HSY vesihuollon sekä Sipoon Veden Helsinkiin toimittama talousvesi täytti hyvälle talousvedelle asetetut mikrobiologiset ja kemialliset laatuvaatimukset. Mikrobiologiset laatusuositukset täyttyivät lukuunottamatta yhtä näytettä, jossa todettiin yksi koliforminen bakteeri. Kemialliset laatusuositukset täyttyivät suurimmassa osassa näytteistä.

Vuonna 2018 kehitettiin erityistilanteisiin varautumista yhteistyössä HSY vesihuollon ja Espoon, Helsingin sekä Vantaan terveydensuojeluviranomaisten kanssa.

Uima-allastilat ja allasvesi

Yleisiä uimahalleja ja muita allastiloja oli valvonnassa vuonna 2018 yhteensä 59, joista 12 oli uimahalleja, 4 maauimaloita ja 43 muita yleisiä allastiloja kuntoutuslaitoksissa, hotelleissa ja ravintoloissa sekä liikuntakeskuksissa ja kouluissa.



Allasvesinäytteitä suunniteltiin otettavan 1100-1300. Näytteitä otettiin vuoden aikana noin 1160. Suunnitelmallisia näytteitä otettiin vuoden aikana yhteensä noin 1140, lisäksi otettiin noin 20 uusintänäytettä. MetropoliLab Oy otti näytteet kohteiden näytteenottosuunnitelmien mukaisesti.

Yleisiin allastiloihin tehtiin yhteensä 30 suunnitelmallista tarkastusta, eli suunniteltu tarkastusmäärä toteutui täysin.

Uimarannat ja uimarantavesi

Uimakaudella 2018 Helsingissä oli valvonnassa 25 yleistä uimarantaa, joista 12 oli suuria yleisiä uimarantoja ja 13 pieniä yleisiä uimarantoja. Valvontasuunnitelman mukaiset tarkastukset tehtiin kaikille 25 valvonnassa olevalle uimarannalle. Lisäksi tehtiin viisi uusintatarkastusta.

Valvontanäytteitä suunniteltiin otettavan yhteensä 112. Suunnitelmallisia näytteitä otettiin yhteensä 112, joista 60 otettiin suurilta yleisiltä uimarannoilta ja 52 pieniltä yleisiltä uimarannoilta. Lisäksi otettiin kahdeksan uusintänäytettä. MetropoliLab Oy otti näytteet näytteenottosuunnitelman mukaisesti.

Vuoden 2018 uimakauden päätyttyä päivitettiin sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetuksen (177/2008) mukainen suurten uimarantojen uimavesien luokittelu, joka perustuu neljän uimakauden valvontatutkimustuloksiin. Helsingin suuret yleiset uimarannat luokiteltiin erinomaisiksi (6), hyväiksi (4) ja tyydyttäväiksi (2). Huonoon luokkaan ei sijoittunut yksikään Helsingin yleisistä uimarannoista.

Koulut ja oppilaitokset

Peruskouluja, lukioita ja muita oppilaitoksia oli suunniteltu tarkastettavaksi 55. Tarkastuksia tehtiin yhteensä 45 kohteeseen. Tarkastetuista kohteista 32:ssa (71 %) todettiin korjaavia toimenpiteitä vaativia puutteita.

Päivähoitotilat

Päivähoitotiloja suunniteltiin tarkastettavan 95. Tarkastuksia tehtiin 87 kohteeseen. Tarkastetuista kohteista 76:ssa (87 %) todettiin korjaavia toimenpiteitä vaativia puutteita.

Leikkipuistot ja muut lasten ja nuorten kohteet

Leikkipuistoja ja muita lasten ja nuorten kohteita suunniteltiin tarkastettavan 30. Tarkastuksia tehtiin 12 kohteeseen. Tarkastetuista kohteista kymmenessä (83 %) todettiin korjaavia toimenpiteitä vaativia puutteita.



Sosiaalialan yksiköt

Sosiaalialan yksiköitä, kuten vanhusten palveluasunnot, lastensuojelun yksiköt ja muut sosiaalialan yksiköt, suunniteltiin tarkastettavan 20 kohdetta. Tämä tavoite toteutui. Tarkastetuista kohteista 13:ssa (65 %) todettiin korjaavia toimenpiteitä vaativia puutteita.

Korkeaa hygieniää edellyttävät huoneistot

Korkeaa hygieniatasoa edellyttäviin huoneistoihin suunniteltiin tehtäväksi yhteensä 150 tarkastusta. Näihin huoneistoihin luetaan kauneushoitolat, tatuointipaikat, solariumit, julkiset majoitushuoneistot, yleiset saunat ja julkiset liikuntatilat. Tarkastuksia tehtiin 135 ja ne jakautuivat eri tyypisiin huoneistoihin seuraavasti:

- Kauneushoitoloihin kohdistui 61 tarkastusta. Tarkastetuista kohteista 26:ssa (42 %) todettiin korjaavia toimenpiteitä vaativia puutteita.
- Tatuointipaikkoihin tehtiin tarkastuksia kymmeneen kohteeseen ja näistä kolmessa (30 %) todettiin korjaavia toimenpiteitä vaativia puutteita.
- Solariumeihin tehtiin kahdeksan tarkastusta. Näissä kohteissa ei tarvittu korjaavia toimenpiteitä.
- Majoitushuoneistoihin tehtiin 20 tarkastusta. Tarkastetuista kohteista yhdeksässä (45 %) todettiin korjaavia toimenpiteitä vaativia puutteita.
- Yleisiin saunoihin tehtiin kymmenen tarkastusta. Näistä seitsemässä (70 %) todettiin korjaavia toimenpiteitä vaativia puutteita.
- Julkisiin liikuntatiloihin tehtiin 26 tarkastusta. Seitsemässä kohteessa (27 %) todettiin korjaavia toimenpiteitä vaativia puutteita.

Terveydensuojelun valvonnan henkilöstövoimavarojen toteutuminen

Vuonna 2018 kaikkien terveydensuojelun valvontaan oli suunniteltu 24,2 henkilötyövuotta (htv), toteuman ollessa 22,2 htv (92 %). Valvonnan painopistettä ja resursseja siirrettiin suunnitelmalliseen valvontaan ja sen kehittämiseen.

Terveydensuojelun valvonnan tulot

Terveydensuojelun valvonnasta kertyi tuloja yhteensä 185 442 euroa, josta suunnitelmallisen valvonnan osuus oli 137 388 euroa. Terveydensuojelun valvonnasta saadut tulot eivät ole kohdentuneet ympäristöpalveluissa tehtävään terveydensuojelun valvontaan, vaan valvonnan tulot menevät Helsingin kaupungille.



15.03.2019

Esittelijä

yksikön päällikkö
Pertti Forss

Lisätiedot

Hannele Nurminen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 64458
hannele.nurminen(a)hel.fi

Liitteet

1 Raportointitaulukko: Terveysturvallisuuden valvontasuunnitelman toteutuminen 2018 Helsingissä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Etelä-Suomen aluehallintovirasto/Ympäristö-
terveydenhuolto

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto,
valmistelu tai täytän-
töönpano
Liite 1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Pertti Forss

Lisätiedot

Hannele Nurminen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 64458
hannele.nurminen(a)hel.fi

Liitteet

1 Raportointitaulukko: Terveysturvallisuuden valvontasuunnitelman toteutuminen 2018 Helsingissä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Etelä-Suomen aluehallintovirasto/Ympäristö-
terveydenhuolto

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto,
valmistelu tai täytän-



15.03.2019

Asia/9

töönpano
Liite 1

Tiedoksi

Elintarviketurvallisuusyksikkö
Ympäristöterveysyksikkö